

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 751/2022

30.08.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Мирослава Ристића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 1064/2020 од 01.12.2021. године и Вишег суда у Нишу Кж1 75/22 од 11.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.08.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 1064/2020 од 01.12.2021. године и Вишег суда у Нишу Кж1 75/22 од 11.05.2022. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 1064/2020 од 01.12.2021. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци, па је опозвана условна осуда изречена окривљеном правноснажном пресудом Основног суда у Нишу К 410/19 од 17.09.2019. године, из које је узета као утврђена казна затвора у трајању од пет месеци, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године, и притом је одређено да ће се иста извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује у селу ..., Општина ..., без примене електронског надзора, које просторије не сме напуштати осим у случајевима предвиђеним законом који уређује извршење кривичних санкција и да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Према окривљеном је на основу члана 89а КЗ изречена мера безбедности забрана приближивања и комуникације са оштећеним, тако што је окривљеном забрањен приступ у простор око места становања оштећеног

ББ у селу ..., на удаљености која је мања од 200 метара, као и да са оштећеним комуницира лично, преко трећих лица, преко поште, телефона, мобилног телефона и на било који други начин, у трајању од шест месеци, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. Оштећени ББ и ВВ су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак. Окривљени је обавезан сходно члану 264. ЗКП, да накнади трошкове кривичног поступка и то Основном суду у Нишу, судски паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, као и награду и нужне издатке пуномоћника оштећених, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 75/22 од 11.05.2022. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног првостепена пресуда је преиначена само у делу одлуке о казни, тако што је другостепени суд окривљеном за кривично дело угрожаваће сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, утврдио казну затвора у трајању од шест месеци, па га је с обзиром на казну затвора у трајању од пет месеци утврђену пресудом Основног суда у Нишу К 410/19 од 17.09.2019. године којом му је изречена условна осуда, која је првостепеном пресудом опозвана, осудио на јединствену казну затвора у трајању од осам месеци, коју је окривљени дужан да издржава по правноснажности пресуде, а за коју суд одређује да ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује у селу ..., Општина ..., без примене електронског надзора, док је у осталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Мирослав Ристић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине другостепену пресуду и предмет врати Вишем суду у Нишу на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да оптужни акт, поред начина и времена извршења кривичног дела, мора да садржи и место извршења дела, као једно од битних обележја, тако да је суд тиме што је сам утврђивао место извршења предметног кривичног дела, прекорачио оптужбу.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

По налажењу овога суда, чињенични описи предметног кривичног дела дати у диспозитиву оптужног предлога Основног јавног тужиоца у Нишу Кт 2049/20 од 08.12.2020. године и у изреци првостепене пресуде су истоветни, с обзиром на то да изрека првостепене пресуде садржи само чињенице и околности означене у диспозитиву оптужног акта и то како оне које представљају законска обележја кривичног дела угрожаваће сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, тако и оне које тачније одређују кривично дело (време и место извршења дела) те стога првостепени суд, а на супрот наводима захтева, није изменио изреку пресуде у односу на оптужбу у погледу места извршења кривичног дела, односно није повређен објективни идентитет између оптужбе и пресуде. Поред изнетог, како место извршења кривичног дела није његово законско обележје, то, по оцени овога суда, оптужба не може бити прекорачена када суд у изреци пресуде изврши измену чињеничног описа дела у погледу ове околности.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је наводе захтева за заштиту законности браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оценио као неосноване.

По налажењу овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законности браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, истицањем да суд није имао у виду да је у прекршајном поступку Прекршајног суда у Нишу Пр 2049/21 у захтеву за покретање прекршајног поступка наведено да је од стране надлежног јавног тужиоца кривична пријава која је поднета против окривљеног АА за кривично дело угрожаваће сигурности одбачено, због чега је, према ставу одбране, очигледно да је јавни тужилац у погледу предметног догађаја, већ донео мериторну одлуку.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП, прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола 7, Конвенције за заштиту људских права и основних слобода је прописано да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због ког је већ правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Одредбом члана 34. став 4. Устава РС, прописано је да нико не може да буде гоњен или кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена, или је поступак правноснажно обустављен, те да истим забранама подлеже вођење поступка и за неко друго кажњиво дело.

Из списка предмета произлази да је пуномоћник оштећених ББ и ВВ, адвокат Душан Игњатовић, дана 17.08.2020. године, Основном јавном тужиоцу у Нишу поднео кривичну пријаву против окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, поводом животног догађаја од 11.08.2020. године, након чега је јавни тужилац, а по предузимању доказних радњи, дана 08.12.2020. године, Основном суду у Нишу поднео оптужни предлог против окривљеног АА због постојања оправдане сумње да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, по ком оптужном акту је вођен кривични поступак, окончан доношењем побијане правноснажне пресуде којом је окривљени оглашен кривим да је на штету оштећених ББ и ВВ, извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ. Надаље, према стању у списима предмета Прекршајног суда у Нишу, Пр 2049/21 против окривљеног АА је због истог животног догађаја, дана 19.02.2021. године поднет захтев за покретање прекршајног поступка од стране ПУ Ниш, ПС Црвени Крст, уз констатацију у захтеву да је Основни јавни тужилац у Нишу одбацио кривичну пријаву поднету против окривљеног због кривичног дела угрожавање сигурности, након чега су списи предмета 24.09.2021. године од стране Прекршајног суда у Нишу достављени Основном суду у Нишу на даље поступање, сходно одредби члана 183. став 2. Закона о прекршајима, с обзиром на то да захтев садржи податке о томе да је поводом истог догађаја, покренут кривични поступак против окривљеног пред Основним судом у Нишу.

Полазећи од наведеног, по оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају није повређено процесно начело из члана 4. став 1. ЗКП, члана 4. став 1. Протокола 7. Конвенције о заштити људских права и члана 34. став 4. Устава РС.

Наиме, Врховни касациони суд налази да се, без обзира на чињеницу што су кривични, а затим и прекршајни поступак вођени због догађаја који произлазе из истих чињеница, у конкретном случају не ради о правноснажно пресуђеној ствари, у смислу одредбе члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер прекршајни поступак није окончан доношењем правноснажног решења о обустављању поступка, већ су списи предмета од стране Прекршајног суда у Нишу уступљени Основном суду у Нишу као надлежном суду на даље поступање у смислу одредбе члана 183. став 2. и 3. Закона о прекршајима, па стога нису постојале процесне сметње за вођење кривичног поступка против окривљеног поводом истог животног догађаја.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване.

Према наводима захтева, изрека пресуде је неразумљива, противречна сама себи и разлозима пресуде, у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама, а разлози који су наведени су нејасни и противречни, којим наводима по оцени овог суда, бранилац указује на недостатке пресуде који су прописани као повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Поред изнетог, бранилац у захтеву за заштиту законитости истиче и то да је погрешан закључак нижестепених судова да се у радњама окривљеног стичу сва

законска обележја предметног кривичног дела имајући у виду да се нико од саслушаних у овом поступку, чак и да је постојала било каква претња од стране окривљеног, није осетио ни угрожено нити уплашено, чиме бранилац указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) и члана 440.ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА, у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић